Sörédi Hírmondó

2016. szeptember

Szalai Borbála: Legyen öröm a tanulás!

Hangosabbak ma az utcák,
Gyerekektől népesek,
Valahogyan még a nap is
Szebben ragyog, fényesebb.
Izgatottan várt e napra
Minden kezdő kisdiák:
Az iskola előttük is
Kitárja ma kapuját.
Megtanulnak betűt vetni
A tétova kis kezek:
Csengő-bongó szép szavakkal
Telnek majd a füzetek,

Ma, amikor útnak indul
A sok kicsi iskolás,
Kívánjuk, hogy öröm legyen
Számukra a tanulás!

ÖNKORMÁNYZATI DÍJAK 2016

Söréd legszebb portája:
Ivanics Károly (Petőfi u. 27.)

Közösségért díj:
Id. Végh Rudolfné - nyugdíjas klub vezetője
Csöngedi Krisztina óvoda vezető
Keszi Zoltán

Büszkék vagyunk Rád tanulmányi elismerés:

El Badaoui Nimród
Molnár Máté
Pálföldi Balázs
Trampler Hanna
Trampler Máté

Gratulálunk a díjazottaknak!

Gólya hírek

2016 június 29-n megszületett Bartal Áron

Édesanyja: Svárda Ilona
Édesapja: Bartal István

Szívből gratulálunk az egész családnak!

<u>SZÜRETI FELVONLULÁS</u>

2016. SZEPTEMBER 24. SZOMBAT

INDULÁS 15 ÓRAKOR A
PETŐFI ÉS ARANY JÁNOS UTCA SARKÁRÓL

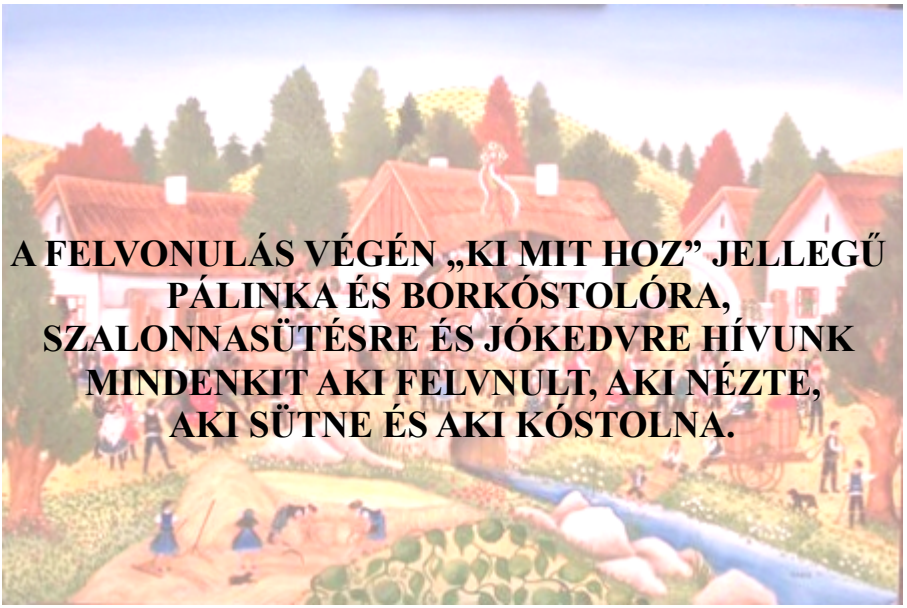

A FELVONULÁS VÉGÉN „KI MIT HOZ” JELLEGŰ PÁLINKA ÉS BORKÓSTOLÓRA, SZALONNASÜTÉSRE ÉS JÓKEDVRE HÍVUNK MINDENKIT AKI FELVNULT, AKI NÉZTE, AKI SÜTNE ÉS AKI KÓSTOLNA.

NAGY SZERETETTEL VÁRJUK ERRE A KELLEMES ŐSZI DÉLUTÁNRA!

LEGYÜNK ÚJRA EGYÜTT….SOKAN!

PALUNAPI PAPARAZZI

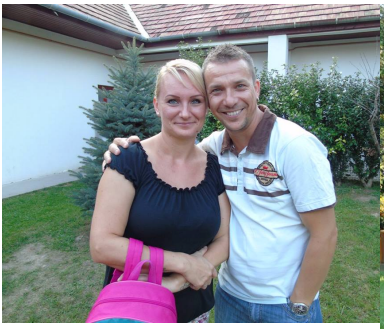

Egyházi hírek

Az idei évben már másodszor került sor gitáros szent misére Söréden. Köszönjük a szolgálatot a lelkes ifjúságnak, a közreműködő szülőknek. Külön köszönet illeti Beck Sárát a próbák szervezése, a műsor összeállítása és a résztvevők toborzása miatt.

Óvodás Hírek

Visszatekintve úgy érezzük, gyorsan eltelt az a pár hét, amíg az óvoda zárva volt. Kicsit pihentek az óvoda dolgozói, majd kezdődött a meszelés, parkettacsiszolás és lakkozás, majd a nyári nagytakarítás. Éva és Anita néni szorgalmas segítőikkel, Kingával, Dórival és Klaudiával gondoskodtak arról, hogy augusztus utolsó napjaiban, amikor megérkeztek óvodásaink, minden tisztán és a megszokott rendben fogadja őket. Megtörtént a lámpatestek javítása, a mosdókban is cserélve lettek az elhasználódott eszközök. Az udvari játékok javítása folyamatban van. Szeptember első napjaitól sorban érkeznek új óvodásaink: Vanda, Olivér, Kornél, Nikolett, Csenge, Zsejke, Barbara, megismerkednek kis közösségünkkel, az óvodás játékokon át szokásainkkal. Sokat tartózkodunk a szabadban, kihasználva a jó időt. Kezdeményezéseink, kis játékaink segítik a már óvodás, illetve az újonnan érkező gyermekek beilleszkedését. Játszunk a jelekkel, nevekkel, ismerkedünk egymással. Ismert és új évszakhoz kötődő mesékkel, versekkel és énekekkel idézzük meg az őszt. Előkerülnek a ceruzák, kréták és festékek, dolgoznak és ügyesednek a szorgalmas kis kezek. Elkezdünk lassan készülődni az óvodás Mihály napra is. Igaz, nyárias meleg napok köszöntöttek ránk szeptember elején és közepén, még a fecskéink sem indultak el az óvoda eresze alól. A szőlőkben és a határban azonban már megkezdődtek az őszi betakarítások, a szüret. Óvodánkban ez évben is táncházzal és vásáros játékkal ünnepeljük Mihály napját, felelevenítve hagyományainkat.

Szeptember végétől folyamatosan gyűjtjük a pet-palackot és az újságpapírt, amelyek gyűjtő –tároló edényei, zsákjai az óvoda mögött, a sportpálya felől megtalálhatóak. Az elektromos hulladékgyűjtést október 10-13-ig szervezzük, e napokon az óvoda nyitva tartási idejében lehet az üzemképtelen elektromos berendezéseket behozni. A hulladékok szelektív elszállítása után óvodánk alapítványa támogatást kap, amelyből programjainkat, rendezvényeinket fizetjük. Köszönjük, hogy egyre többen élnek e lehetőséggel!

Kriszti óvó néni

Lélekhangoló

Hogyan lehet az életről tanulni egy idős, ráncos szerzetesnővértől? Aki megismeri Teréz anyát, azt gondolom, nem kérdezi többé. Egy egyszerű albán lány hallgatva egy belső indíttatásra olyat tesz, amiért mindenki bolondnak tartja. Mégis, egymaga a világot változtatta meg!

Szeretettel ajánlom mindenkinek Őt! Ráhangolásképpen pedig egyik írását:

(de csak apránként, ízlelgetve szabad olvasni)

Kalkuttai Szent Teréz anya: Az élet himnusza

Az élet egyetlen - ezért vedd komolyan!
Az élet szép - csodáld meg!
Az élet boldogság - ízleld!
Az élet álom - tedd valósággá!
Az élet kihívás - fogadd el!
Az élet kötelesség - teljesítsd!
Az élet játék - játszd!
Az élet vagyon - használd fel!
Az élet szeretet - add át magad!
Az élet titok - fejtsd meg!
Az élet ígéret - teljesítsd!
Az élet szomorúság - győzd le!
Az élet dal - énekeld!
Az élet küzdelem - harcold meg!
Az élet kaland - vállald!
Az élet jutalom - érdemeld ki!
Az élet élet - éljed!

Nevezetes események, évfordulók szeptemberben

Kapuváry Tibor rovata

Nemzetközi vonatkozású események, évfordulók

A nagy londoni tűzvész kezdete

1666. **szeptember 2-án**, hajnalban kezdődött a nagy londoni tűzvész, miután egy királyi pék gondatlanul égni hagyta a kemencéjében maradt parazsat. A figyelmetlenség és a szerencsétlen körülmények következtében négy napon belül leégett London városának négyötöde. A városban akkortájt a házak jelentős része még tölgyfából épült, szigetelőanyagnak az ugyancsak gyúlékony kátrányt alkalmazták. A lakóépületek túlságosan közel épültek egymáshoz, az utcák szűkösek voltak, a szegényebb népesség semmibe vette azokat a rendeleteket, melyeket a korábbi szerencsétlenségek miatt hoztak.

Geronimo apacs vezér leteszi a fegyvert az amerikaiak előtt

Geronimo apacs vezér, az utolsó indián harcos volt, aki szembeszállt az őslakosok földjeit elfoglaló fehér telepesekkel. Az apacs harcost és törzsét 1874-ben az arizonai San Carlos környékén kialakított rezervátumba telepítették, ahonnan a következő évtized során Geronimo több alkalommal is kitört maroknyi követőjével és számos véres portyát vezetett az Egyesült Államok és Mexikó határvidékén, mellyel rettegett hírnevet szerzett a Vadnyugaton, ugyanis merészsége és kegyetlensége kiváló taktikai érzékkel és szervezőképességgel társult, aminek köszönhetően maroknyi harcosával számos alkalommal győzte le a két ország reguláris egységeit. Tehetségét mutatja, hogy a küzdelem utolsó szakaszában a washingtoni kormány már 5000 katonáját – szárazföldi haderejének egynegyedét – mozgósította kézre kerítése érdekében, míg a közép-amerikai állam egy 3000 fős egységet vetett be ellene, ám az apacs vezér a sivatagos terepen és a térség barlangrendszereiben több mint egy évig így is az orruknál fogva vezette ellenfeleit. 1886 nyarán Nelson A. Miles amerikai tábornoknak sikerült sarokba szorítani az indián harcosokat, így az apacs vezér **szeptember 4-én**, a Fort Bowie erődben letette a fegyvert az amerikaiak előtt. A kapitulációval az Egyesült Államok hadserege az utolsó felkelést is leverte, ezzel pedig az őslakók ellen folytatott több évszázados harc véget ért.

Magyar vonatkozású események, évfordulók

Hazatér Föld körüli útjáról a Szent Jupát

Amikor a Szent Jupát 1985. szeptember 26-án elindult Opatijából, mindössze húszan, közeli rokonok, barátok és egy tévéstáb búcsúztatta Fa Nándort és Gál Józsefet. Amikor két évvel később, 1987. **szeptember 12-én** visszatértek, több ezer zászlót lobogtató, Himnuszt éneklő magyar várta őket a Magyarországhoz legközelebbi jugoszláv kikötőben. Ők voltak az elsők, akik magyarként egy vitorláson megkerülték a Földet. Hajójukat, a Szent Jupátot a Közlekedési Múzeumban Farkas Bertalan űrkabinja mellett állították ki. Először 1979 őszén beszéltek az útról, pénzük viszont nem volt a hajóra. Családi és baráti kölcsönökből végül 1981 nyarán egy Balaton-31-es, azaz 31 láb (9,5 méter hosszú), 3 méter széles hajó héját tudták csak megvenni. A vázat maguk szerelték fel, rendezték be, ketten több mint 20 ezer órát dolgoztak rajta. Egyrészt mert így volt a legolcsóbb, másrészt csak saját munkájukban bíztak.
A hajó ilyen körülmények között három év alatt készült el. 1984 őszén próbálták ki először a Balatonon. A következő év nyarán már az Adrián mentek egy két hónapos próbautat. A Szent Jupát a maga 9,5 méterével a Balatonon nagynak tűnt, az Adrián már nem annyira. 70 ezer kilométert utaztak a 15 négyzetméteres hajón, 12 országban kötöttek ki, összesen 295 napot töltöttek vízen. Útjuk alatt kétszer borultak, Fa Nándor pedig egyszer kiesett a hajóból, az életét a biztosítókötél mentette meg.

Matuska Szilveszter felrobbantja a biatorbágyi viaduktot

1931. **szeptember 13-án** éjjel hajtotta végre Matuska Szilveszter híres merényletét, mely során felrobbantotta a biatorbágyi vasúti hidat az áthaladó bécsi gyorsvonat alatt. Bár a mozdony vezetője a szerelvények kisiklása után megpróbált megállni, egyetlen kocsi kivételével az egész vonat a mélybe zuhant 22 ember életét követelve. A nyomozó szervek fejében szöget ütött, hogy a biatorbágyi eset nagyon hasonlított a korábbi ausztriai és németországi merényletekhez. Az osztrák és magyar igazságszolgáltatás közreműködésének köszönhetően 1931 októberében kézre is kerítették a Bécsben élő Matuska Szilvesztert, aki elfogása után mindhárom támadást magára vállalta. Valódi motivációjára sohasem derült fény, ugyanis a bírósági eljárás alatt megpróbálta magát őrültnek tettetni. Ezzel a kifogással Matuska Ausztriában nagyobb sikert aratott, hiszen ott mindössze hat év börtönt kapott, Magyarországon azonban halálra, majd életfogytiglani fogságra ítélték. Büntetését a váci fegyházban kellett letöltenie. A terrorista végül csak 1944 végéig maradt az intézményben, ugyanis a szovjet csapatok érkezésekor sikerült kereket oldania, további élete éppen olyan rejtélyes volt, mint a robbantás egyes részletei.

Süssünk-főzzünk finomat!

Szerző: **Szunomár Kata**

A tökéletes lecsó nyomában…

Elsuhant a nyár, de az íze velünk marad, ha friss, háztáji zöldségekből finom lecsókat főzünk. Ha ebben a szezonban még nem készítettünk, nem késő bepótolni a lemaradást, mivel a most érő paradicsomokból finomabb lecsót lehet készíteni, mint a korai termésből. A lecsó fajták 3 csoportba sorolhatók: a vegán, amely nem tartalmaz semmilyen állati eredetű alapanyagot, a vega, amiben hús nincs, de lehet benne vaj, tojás, illetve a húsimádó, szalonnával, zsírral, virslivel vagy kolbásszal. A lecsó nem hungarikum, sokféleképpen készítik szerte Európában. Íme, néhány példa: a szerbek gyuvecs néven szólítják és jó húsosan tálalják, az egyik legismertebb európai lecsó pedig a francia ratatouille (ejtsd: ratatujj), ahol padlizsán és cukkini is kerül az alapba, és tilos szétfőzni a zöldségeket. A törökök menemen néven készítik és a tetején tükörtojással tálalják. A cigány lecsó pedig természetesen fűszeresebb a megszokottnál: emberesen csípős, szigorúan szalonnán készül és pár szem krumpli teszi még laktatóbbá. Szóval, egy szó mint száz, főzzünk lecsót „minden képpen”!

Peperonata – Az olasz – „a szegények lecsója”

Hozzávalók (6-8 fő részére): 1 kg sárga és piros húsú paprika vegyesen, 1 nagy fej hagyma, 40 dkg érett paradicsom (hámozott vagy konzerv), 2 gerezd fokhagyma, 1 evőkanál vaj, 1/2 dl olívaolaj, só, 1 kanál vörös borecet és egy csipet cukor.

A paprikát megmossuk, kicsumázzuk, és ujjnyi vastag csíkokra vágjuk. A hagymát megtisztítjuk, vékonyan felkarikázzuk. A paradicsomot megmossuk, néhány percre forró, majd hideg vízbe dobjuk, meghámozzuk, kisebb darabokra vágjuk. A vaj és az olaj keverékében üvegesre pároljuk a hagymát 10 perc alatt. Rádobjuk a paprikát, sózzuk, lefedjük, és mérsékelt tűzön, fedő alatt, 10-15 percig pároljuk. Hozzáadjuk a felaprózott paradicsomot, ízlés szerint tovább sózzuk, borsozzuk, lassú tűzön 25-30 percig főzzük fedő nélkül. Kifőtt tésztával eszik a rómaiak. De kenyérrel, melegen és hidegen, egyaránt kitűnő.

Ratatouille – A francia – ízét a pirított zöldségek és a kakukkfű adja.

Hozzávalók (4 fő részére): 1 db padlizsán, 1 db cukkini, 1 db tv paprika, 2 fej vöröshagyma, 1 db paprika - kaliforniai, piros, 6 db paradicsom (nagyobb), 2 bő evőkanál sűrített paradicsom, 1 csokor petrezselyemzöld, 2 szál kakukkfű (friss, vagy szárított),
1 apró csipet feketebors (őrölt), só, 2 gerezd fokhagyma, olaj
Vágjuk falatnyi méretűre a zöldségeket, paradicsomokat magozzuk ki. A padlizsán, a cukkini akár héjastól is maradhat. Kicsi olajon fajtánként különkülön pirítsuk meg egy lábasban. Kezdjük a padlizsánnal, aztán a cukkinivel a sütést, ízesítsük sóval, borssal, ha átpirítottuk őket, tegyük félre, jöhet a másik fajta zöldség. Ha kész van mind, tegyük vissza az egészet a lábasba, keverjünk hozzá zúzott fokhagymát, apróra vágott petrezselymet, kakukkfüvet. Óvatosan kevergessük, ne törjön a zöldség, hogy szaftosabb legyen, tegyünk hozzá 2 nagy evőkanál paradicsompürét és egy kis vizet. Főzzük további 10-15 percig. Hidegen is finom, de mi rizzsel ettük melegen.

Húsos lecsó – A magyar - a ragadozók kedvéért

Hozzávalók (4-6 fő részére): 30 dkg csirkemell, 25 dkg füstölt kolbász, 15 dkg füstölt szalonna, 1 ek zsír, 3/4 kg kg paradicsom, 1/2 kg hagyma, 1/2 kg paprika, 2 erős paprika, só, bors, 1 csapott ek pirospaprika, kevés cukor (elhagyható)
A csirkemellet felkockázzuk, sózzuk, borsozzuk, hagyjuk kicsit állni. Egy lábosban felforrósítjuk a zsírt, átpirítjuk rajta a csirkemellet, majd kiszedjük. A szalonnát szeletekre vágjuk, bevagdossuk és kisütjük a visszamaradt zsírban, szűrőlapáttal azt is kivesszük. A zsírba tesszük a szeletekre vágott hagymát, sózzuk, 4-5 percig pároljuk, hozzátesszük a karikára vágott kolbászt. Pár perc pirítás után jöhet a kockára vágott paprika, a karikára vágott erős paprika. Amikor félig puha, hozzátesszük a paradicsomot, ekkor jön bele pirospaprika és kevés cukor, ha nem elég édes a paradicsom. Visszatesszük a csirkemell kockákat is, együtt sűrűre főzzük. Párolt rizst vagy kölest készíthetünk mellé köretnek, de csak simán friss kenyérrel is nagyon finom.

Irodalmi szemezgető

Kedves Olvasó!

Az elmúlt hetekben megkezdődött az őszi betakarítási időszak, ennek jegyében elkezdtem szép és komoly hangvételű írások után kutatni szőlőről és borról. Aztán eszembe jutott, mennyire jókedvű, vidám, (borral) oldott hangulatú a szüret, és egyáltalán, minek annyit komolykodni. Így hát az alábbi írást választottam Neked, kedves Olvasó, ami lehet akár hasznos útmutató is, vagy csak egy újabb csepp édes nedű a léleknek...

Egészségünkre!

Szüreti szabályok

„ -Sose kezdjük borivással a napot, a reggeli bor megfekszi a gyomrot, rátelepszik a mozgásközpontunkra, és kettőslátás is kialakulhat. Tapasztalt szüretelő törkölypálinkával indítja a reggelt féldecis kiszerelésben, ennek kiváló az értágító hatása, meg a muslincák sem jönnek ránk annyira, mint bor esetében.

-Lehetőség szerint keveset tartózkodjunk napon, a szeptemberi-októberi napsütésnek még ereje van, könnyen okozhat szédülést, kóválygást, egyensúlyi zavarokat.
Ha tehetjük, vonuljunk a pince
hűvösébe, a megfáradt, kitikkadt szervezet itt tud igazán akkumulálódni.

-Ernyőt, botot sose vigyünk magunkkal a pincébe, ez tudniillik a lépcsőn való lezuhanásunkban akadályozhatja a biztos talajfogást, plusz a poharakat is leverhetjük vele, ami újabb bajforrás lehet. (Vágásos sérülések)

-A lopót mindig egy kézzel fogjuk, így szabad kezünkkel megtámaszthatjuk szüretelő társunkat.

-Sose vedeljük a bort, csak hörpöljük, kortyolgassuk.
A vedelő borivó
un esztétikus, beárnyékolja az egész szüretet, valamint a saját kezére is rá szokott lépni.

-Óránként, kétóránként jöjjünk fel a pincéből, nézzük meg hol tart a szüret, mire jutottak az asszonyok és a gyerekek.
Ha a tőkék között
szemlélődünk, kapaszkodjunk erősen a karókba, lábunkat próbáljuk meg ciklikusan egymás elé rakni.

-Az éneklés (Részeg vagyok rózsám), szavalás (Ej, döntsd a tőkét), jótékonyan hat tüdőre, szívre, növeli az együvé tartozás érzését, meg a seregélyek is elmennek tőle a környékről.

-A házassági ígéretekkel csínján kell bánni, ez másnap rossz közérzetet okozhat.

-Szüreti összeszólalkozásoknál bicskát, hordódongát nem illik használni, kínáljuk meg óborral az ellenfelet, az majd leteríti..

-Ha beszédünkben már túlságosan sok a mássalhangzó, taglejtésekkel is kifejezhetjük magunkat. Ennél kifejezőbb, ha csak ott ülünk a sarokba támasztva.

-Pincelépcsőre ne feküdjünk le aludni, mert átesnek rajtunk poharastól, lopóstól..

-Reggelre kelve ne ijedjünk meg a táskás szemű, piros orrú embertől a tükörben. Megvan szegénynek a maga baja… "

„Kezd a napot egy pohár jó borral, és fejezd be egy pohár még jobbal!"
Avicenna (Ibn Szína) perzsa orvos, filozófus (980-1037)

Mamás ...

...és Papás

Szeptember a kertben

Szeptemberben a napok rövidülnek, a reggelek hűvösebbek, de szép, meleg időszakokra is számíthatunk. Az előző hónap munkái közül örökzöldeket, fenyőket egész hónapban ültethetünk. Hagymás, hagymagumós növényeket (pl. tulipán, nárcisz, jácint, hóvirág, díszhagyma, gyöngyike, csillagvirág, írisz, császárkorona) jól megmunkált, porhanyós talajba október közepéig telepíthetünk. Az ültetési mélység a hagyma nagyságának a 2-3 szorosa legyen. Balkonládákba, cserépbe is tehetünk hagymákat, az utóbbiak a téli hónapokban meghajtatva szép szobai díszek. Ősz elején gyakran hetekén át nem esik az eső, ilyenkor öntözni kell. Különösen fontos ez a frissen telepített fenyőknek, örökzöldeknek, évelőknek, palántáknak, magvetésnek. A föld felszínén csírázó fűmagot ilyenkor naponta többször, kis adagokban öntözzük. Fejtrágyázni lehet a fiatal növényeket 40 g nitrogén-, 10 g foszfor- és 10 g káliumtartalmú műtrágyával négyzetméterenként.
Ültethetők még évelők, az elvirágzott egynyáriak helyére kétnyáriak (árvácska, nefelejcs, sárgaviola stb.) kerülhetnek valamint a közkedvelt, égész télen dekoratív díszkáposzta. A száradó virágú kardvirágot szedjük fel, a hagymagumókat megtisztítva tároljuk a májusi kiültetésig.
A hónap végén már lehetnek éjszakai-hajnali fagyok. Mivel ez csak néhány napot jelent és utána ismét jó idő várható, a fagyérzékeny növényeket (pl.paprika, paradicsom, uborka, dália, krizantém) textíliával, buborék- vagy többrétegű fátyolfóliával takarjuk.
A zöldségeskertbe már csak hónapos retket vessünk és a téli sarjadék hagymát rakjuk a földbe.
A gyümölcsösben érik az őszi alma, körte, itt végezzünk színelő szedést.
A szőlőben érnek a szőlőfajták. Csak teljesen érett fürtöket szedjünk, mivel a szőlő nem utóérő. A fürtöket dézsmáló darazsak ellen cukros oldattal töltött palackokat rakjunk a termések közelébe.

Ősszel is sok szeretettel várják kedves vásárlóikat a móri piac udvari gazdabolt dolgozói.

Gyereksarok

Ivanics Gabriella rovata
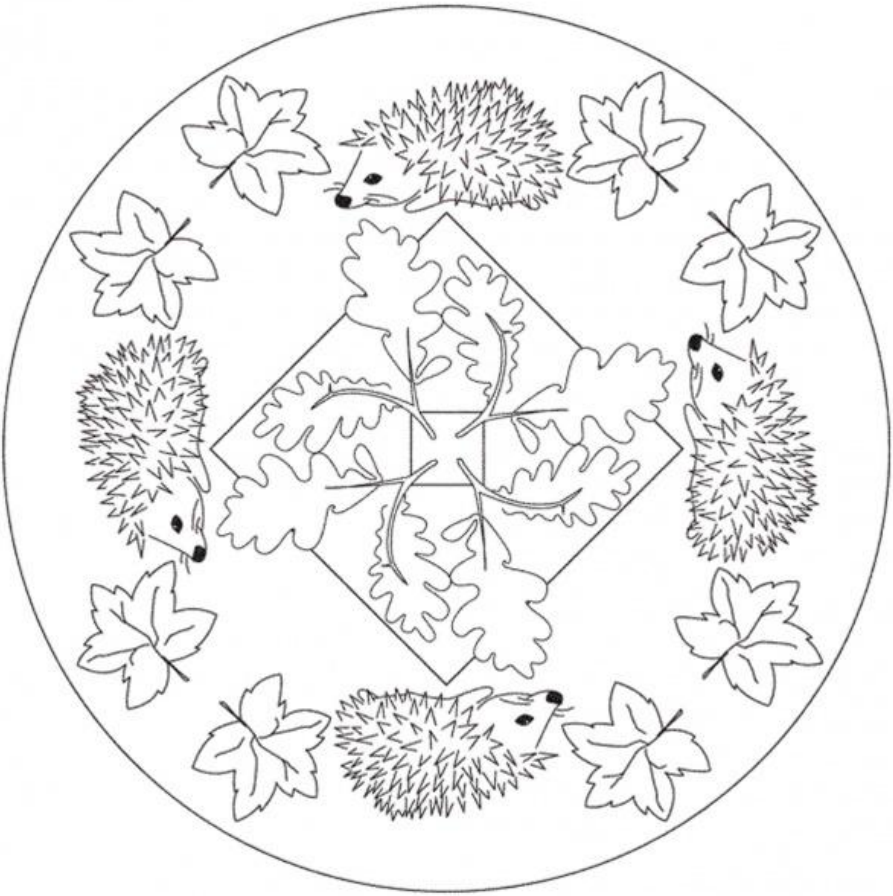
Minden kis és nagy iskolásnak sok kitartást kívánok a tanévkezdéshez!